Inträdes tal, af kammar-rådet m. m. Anders af Botin

Bokutgåva

Texten ingår i *Svenska Akademiens Handlingar Ifrån År 1786. Första delen*, s. 65–67. Tryckt hos Carl Deleen och J.G. Forsgren, Stockholm 1801.

INTRÄDES TAL,

AF KAMMAR-RÅDET m. m.

ANDERS AF BOTIN.

Mine Herrar!

Intet kan vara lyckligare, intet önskligare för ett folk, än att under en vis och ömsint Monark, i lugnet af ett fridsamt regemente, omsider få njuta och uppbära frukten af Hans visa och till undersåtarnes gemensamma båtnad syftande författningar. Svenska Folket är efter bokstafven i denna belägenhet. Försvagadt af ett till sin beskaffenhet onaturligt, till sin längd ovanligt och till sina följder faseligt krig, har det, med förlust af sina förra krafter och lysande anseende, blifvit skakadt och kastadt emellan förbittrade partier, som med det allmännas väl på tungan, i hjertat bekände, i verket utöfvade enskilta afsigter och eget bestånd.

Med det lyckligen förändrade regeringssättet har Hans Kongl. Maj:t fått ett obehindradt utrymme, att efter sin vishet påtänka och efter sin lagliga makt utföra sina stora och patriotiska afsigter. Vi hafva sett planteringen, vi hoppas och afbida mognaden, och vänta med längtan skörden af dessa författningar.

Men det hvarken passar med mitt ämne, eller instämmer med min skicklighet, att på detta ställe utföra så stora förtjenster. Dertill fordras ej allenast en vidlyftigare afhandling, än inom gränsorna af detta tal kan innefattas, utan ock lyckligare medel, än mina omständigheter och ofullkomliga natursgåfvor. Under handledning af den noggrannaste sanning, skulle jag ändock vara misstänkt för smickran, och blotta upprepandet deraf skulle snarare få utseende af en fåfäng lofskrift, än af en sträng och sannfärdig Historia.

Men det, som i synnerhet tillhör mig att omtala vid detta tillfälle, är det dubbla nya vedermäle, hvarmed Hans Kongl. Maj:t i dessa dagar behagat hugna oss, bestående icke allenast deri, att Hans Kongl. Maj:t förnyat den Vitterhets-Akademi, som högstsalig Hennes Maj:t Enke-Drottningen allraförst hade inrättat, men efter Hennes frånfälle, af brist på understöd, i några år varit utan verksamhet; utan ock deri, att Hans Kongl. Maj:t dessutom inrättat en alldeles ny Akademi, till odling och upphjelpande af Svenska Språket.

Hans Kongl. Maj:t har i anseende till den förra, icke allenast försett henne med en viss och beständig inkomst, till bestridande af dess Premier och flera utgifter, såsom en nödvändig grund för dess framgena bestånd, utan ock sträckt sin höga omtanke derhän, att dess rätta ändamål, nemligen Smakens förbättring hos Svenska Folket och Vitterhetens utbredande i riket, skulle vissare vinnas, än hittills skett, medelst de Statuter, som Kongl. Maj:t allernådigst täckts föreskrifva Akademien och dess Ledamöter, vid de arbeten som hädanefter författas eller belönas.

Hvad åter det sednare angår, eller Svenska Språkets odling och den dermed så nära förenade Svenska

Skaldekonsten; så har detta ämne så mycket mera förtjent Kongl. Maj:ts höga omtanke, som Svenska Språket, i anseende till sin böjeliga natur och lyckliga sammansättning, högeligen förtjenar en sådan vård, ehuru litet dess förmåner hittills varit kände, utan ock i anseende till sitt närvarande lynne, som liknar en illa odlad och med ogräs öfverväxt åker, behöfver att rensas och bringas till den fägring, som dess natur fordrar och språket verkeligen förtjenar, samt genom Mästarens hand kan emottaga; hvaraf efterkommande kunna lofva sig de ljufligaste frukter.

_____

Digitaliserad av Litteraturbanken.

Konverterad av Arkivkopia och publicerad på
https://arkivkopia.se/sak/littbank-BotinA_Intradestal1786.

Filen skapad 2018-12-13 18:16:49.099446